

Spis rzeczy

Od autora 7

Tam nasz początek

1863 po 1905 11

Żeromski – rozdarta świadomość 32

Reduta Lechonia 46

Wierzyński – objawienie życia i sekret ojczyzny 57

Dwa ostre brzegi

Miłosz – historyczne wtajemniczenie 65

Autobiografia jako rozpamiętywanie losu (Nie tylko o *Rodzinnej Europie*) 83

Dwa ostre brzegi (Gustaw Herling-Grudziński i Stefan Żółkiewski) 104

Kwintesencja herlingianizmu 125

Sprawiedliwy w Sodomie 126

Herbert nie na czasie? 132

Nieczyste formy Różewicza 138

Młodzi ludzie w mrocznych czasach

Zeszyt urzeczeń (Kazimierz Kummer) 155

Wyjście na wolność (Janusz Krasiński) 161

Ostatni krzyk tamtej młodości (Stanisław Czycz) 169

Zamknięty świat i swobodne przejścia (Marek Nowakowski) 182

Jest taka powieść (Dawid Bienkowski) 190

Coście z tym marzeniem zrobili? (Bronisław Wildstein) 193

Grzech straconej młodości (Antoni Libera) 198

Widma rzeczy prawdziwych (I)

Jeden z wielu 207

Widma rzeczy prawdziwych (II)

Pandemonium Reymonta i Wajdy 225

Noce i dni wierne i niewierne 235

Otchłań, pamięć, *metanoia*

Dżuma pod mikroskopem 245

Cały ten okropny świat (Sztuka pamięci głębokiej a zapiski
w *Innym świecie* Herlinga-Grudzińskiego) 250

Sprawa *Sprzysiężenia* 261

<i>Kwatera Bożych Pomyleńców</i> albo rozmowy polskie latem roku 1944	272
„Iskra narodowej pamięci, piękąca, tragiczna”	277
Krytyka literatury a sprawa polska	283
<i>Wroniec</i> albo o potwornej wronie, która bohaterów przeraziła wielce	289
W Hiszpanii białej	293
Mężny chrześcijanin patrzy na świat współczesny	299
To, co nas przemienia	306
Opowieść, która... <i>Cantus</i> Jana Polkowskiego	309
Przenieść ogień, słowo, tajemnicę. O <i>Farbiarce</i> Anny Piwkowskiej	315

Rodzinne echo

Los i głos Stanisława Młodożeńca	319
----------------------------------	-----

Przypisy	325
----------	-----

Nota bibliograficzna	335
----------------------	-----